

De Vlaamse Landbouwconjunctuurindex

Resultaten enquête voorjaar 2012

José Gavilán
Dirk Van Gijsegem

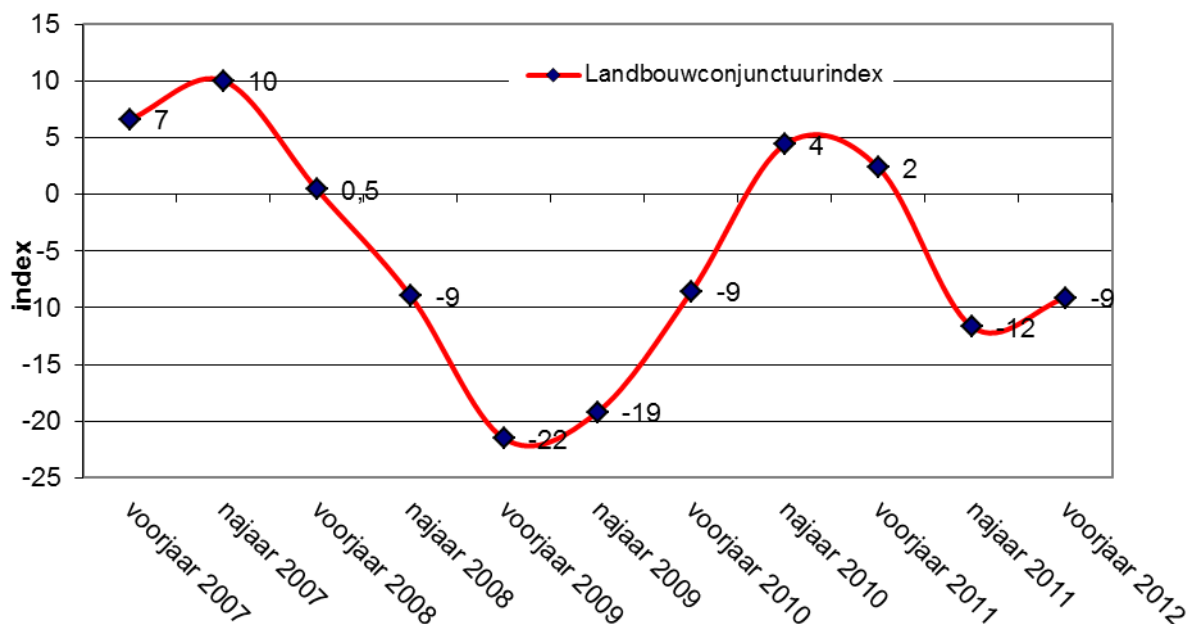
Vlaamse Overheid
Departement Landbouw en Visserij
Afdeling Monitoring en Studie
Ellipsgebouw (6de verdieping)
Koning Albert II - laan 35, bus 40
1030 Brussel
<http://www.vlaanderen.be/landbouw>

Mei 2012

1. De landbouwconjunctuurindex voor Vlaanderen

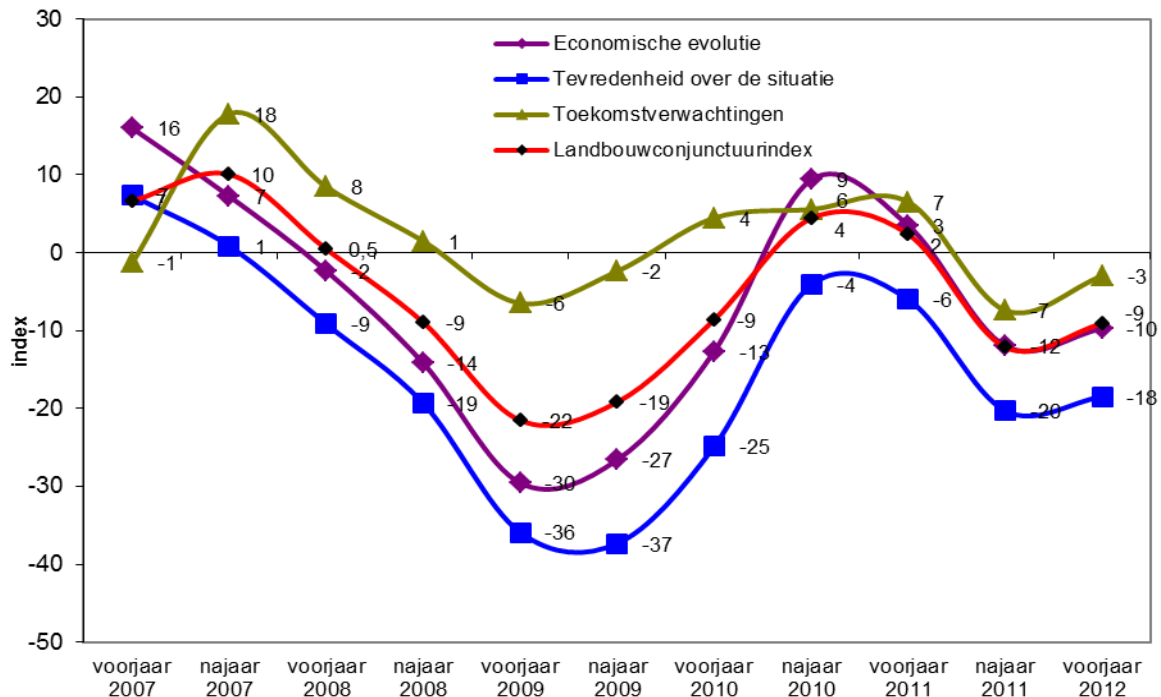
Voor de berekening van de conjunctuurindex hebben we aan 750 land- en tuinbouwbedrijven een aantal vragen gesteld over omzet, productie, personeel en prijzen. De antwoorden hebben we geëxtrapoléerd naar de totale Vlaamse landbouwpopulatie op basis van de meest recente metelling. De index kan in theorie gaan van -100 (landbouwers unaniem negatief) tot +100 (landbouwers unaniem positief).

Figuur 1: De evolutie van de Vlaamse landbouwconjunctuurindex

De landbouwconjunctuurindex neemt in vergelijking met zes maanden terug toe en bedraagt nu -9. (figuur 1). Uit figuur 2 blijkt dat de toekomstverwachtingen, die steevast de motor van de index zijn, toenemen van -7 naar -3. De tevredenheid over de situatie van het bedrijf verbetert van -21 naar -18. De economische evolutie van de laatste 6 maanden wordt als minder negatief ervaren dan in het najaar van vorig jaar (van -12 naar -10). De deelindex ligt zo een stuk onder die van de toekomstverwachtingen.

Figuur 2: De evolutie van de Vlaamse landbouwconjunctuurindex per deelaspect

2. De landbouwconjunctuurindex per deelsector

De index voor de acht deelsectoren wordt weergegeven in figuur 3 en figuur 4. Twee van de vier landbouwsectoren, met name de varkenssector en akkerbouw, scoren met hun index boven de gemiddelde landbouwconjunctuurindex. De index van alle tuinbouwsectoren is negatief. Fruit in openlucht is het meest pessimistisch.

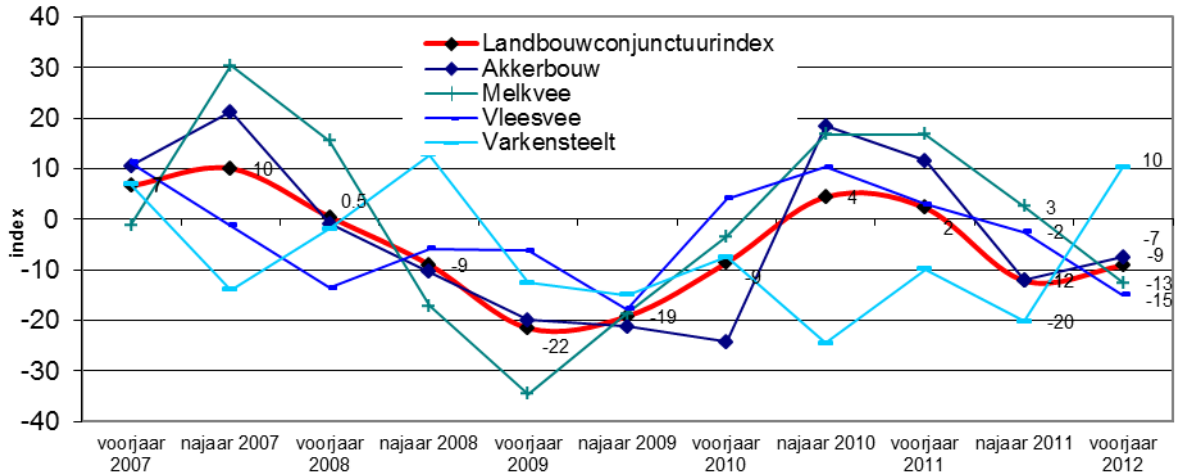
Voor de **akkerbouwsector (-7)** stijgt het vertrouwen licht van -12 naar -7. De stijging vindt haar oorsprong in de toename van de index voor de economische evolutie en voor de toekomstverwachtingen. De huidige economische situatie van het bedrijf is ongewijzigd gebleven op -14. De hogere prijs van suikerbieten wordt getemperd door de zeer lage prijs voor aardappelen (bron: FIWAP/PCA). Toch geloven de akkerbouwers dat het prijspeil in de toekomst gunstiger zal evolueren, waardoor de verwachtingen voor de toekomst toenemen tot bijna op het nulpunt (-2). Ondanks de stijging blijft ook de tevredenheid over de evolutie de afgelopen maanden (-7) negatief.

De index voor de **melkveesector (-13)** is sterk afgenomen, van +3 naar -13. Gemiddeld gezien zijn de melkveehouders niet zo tevreden met de economische toestand van hun bedrijf (-8). Ze zijn ook niet tevreden met de evolutie van het bedrijf gedurende de laatste 6 maanden (-12). Het verschil in de index met de vorige periode bedraagt 23. Ook voor de toekomst zijn ze negatief (-16). De verslechtering van de index van de melkveesector vindt haar oorsprong in de verlaging van de melkprijs van de laatste maanden (bron: BCZ) enerzijds en de hoge krachtvoerprijs anderzijds.

De conjunctuurindex van de **vleesveesector (-15)** daalt van -2 tot -15. De toekomst zien de rundveehouders negatief (-10) tegemoet. Over de economische toestand van het bedrijf (-27) zijn ze zeer pessimistisch. De prijzen voor rundvlees blijven immers te laag, terwijl de krachtvoerprijs hoog blijft.

De index voor de **varkenssector (+10)** stijgt sterk, van -20 naar +10. Vooral de positieve toekomstverwachtingen (+25) zorgen voor een sterke verbetering van de index. Ook de tevredenheid over de evolutie van de laatste 6 maanden is vrij positief (+14). Dat heeft te maken met de recente verbetering van de varkensprijzen. De beoordeling van de situatie van het bedrijf neemt toe van -38 naar -19, maar blijft toch nog zeer negatief. Varkensboeren vinden dat hun bedrijf er niet goed voorstaat. De hoge voederprijzen blijven hen zorgen baren.

Figuur 3: Evolutie van de conjunctuurindex voor de verschillende landbouwsectoren

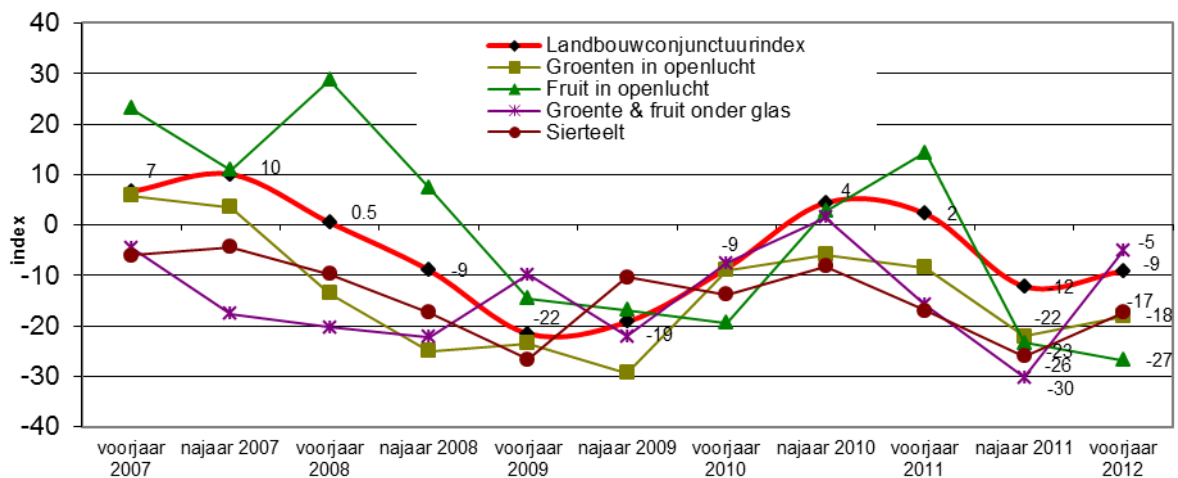
Bij de sector van de **groenten in openlucht (-18)** neemt de index licht toe van -22 naar -18. De toename wordt veroorzaakt door de verbetering in de toekomstverwachting. Dat deelaspect van de index stijgt van -16 naar -2. De index van de inschatting van de economische evolutie daalt van -23 naar -28. De tevredenheid over de huidige economische situatie blijft vrijwel ongewijzigd op -32.

De index voor de telers van **fruit in openlucht (-27)** neemt af van -23 naar -27. De telers zijn zeer ontevreden over de situatie van het bedrijf (-39) en zijn eveneens zeer ontevreden met de evolutie van de economische situatie gedurende de laatste maanden (-43). De inschatting van de toekomst zien ze gematigd negatief tegemoet (-6). In vergelijking met het najaar 2011 is die index met 10 punten verbeterd.

De index voor de **groente- en fruitteeltsector onder glas (-5)** stijgt zeer sterk van -30 naar -5, maar blijft dus negatief. De economische situatie (-20) en de evolutie van de laatste maanden (-18) worden negatief ingeschat. Enkel de vooruitzichten, waar de index op 14 uitkomt, zijn positief.

De index voor **siertelers (-17)** stijgt van -26 naar -17 en evenaart zo het peil van februari 2011. Alle deelindexen worden negatief ingeschat. De toekomstige verwachtingen zijn daarbij het minst negatief (-10), gevolgd door de economische evolutie (-18). De huidige situatie van hun bedrijf komt met een index van -32 terug op het lage niveau van vorig jaar. Vooral voor de prijs en de vraag naar hun producten, zowel nu als voor de toekomst, zijn ze pessimistisch gestemd. De hoge energieprijzen hebben ook een negatieve invloed op de sector.

Figuur 4: Evolutie van de conjunctuurindex voor de verschillende tuinbouwsectoren

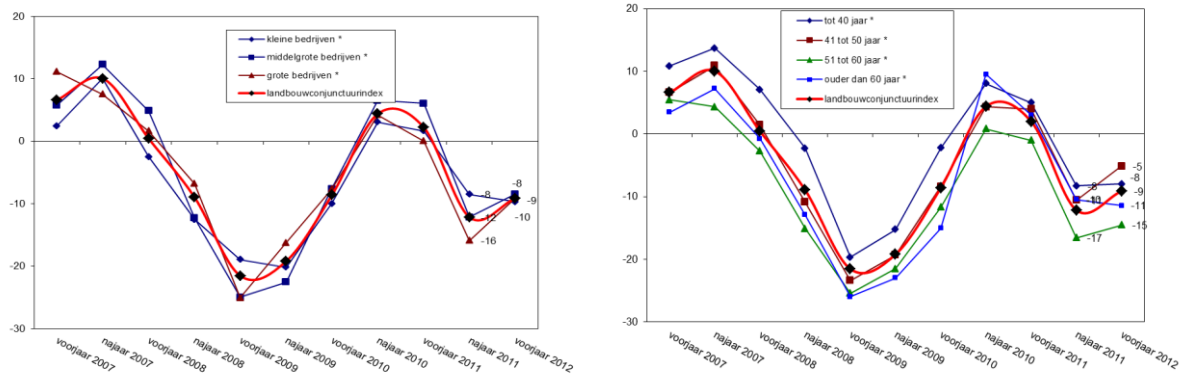

3. De landbouwconjunctuurindex per bedrijfsgrootte of leeftijdscategorie

De index neemt toe voor de grote bedrijven in de steekproef (van -16 tot -9). In het bijzonder de huidige situatie stemt deze bedrijfsleiders somber. De middelgrote bedrijven blijven het positiefst (-8), onder invloed van iets minder negatieve toekomstverwachtingen. Enkel de index van de kleine bedrijven neemt af van -8 naar -10.

Wanneer de bedrijven in de steekproef vergeleken worden volgens de leeftijd van de bedrijfsleider, zien we dat bij de landbouwers tussen 40 en 50 jaar de index minder negatief (-5) is in vergelijking met andere leeftijdscategorieën. Zij schatten vooral de toekomstverwachtingen van hun bedrijf positiever in.

Figuur 5: Evolutie van de conjunctuurindex naargelang van de grootte van het bedrijf of de leeftijd van de bedrijfsleider

*Zonder extrapolatie naar Vlaanderen

4. Belemmeringen, prijzen en investeringen

Naast de vraagstelling bedoeld voor de berekening van de conjunctuurindex werd er in de enquête ook gepolst naar de belemmeringen die de landbouwers ondervinden, de evolutie van aankooprijzen en geplande investeringen. Die antwoorden werden geëxtrapoleerd naar het Vlaamse niveau.

Van de landbouwers zegt 30% geen **belemmeringen** te ondervinden. De landbouwers die wel belemmeringen zien, geven aan dat het vooral gaat om financiële belemmeringen (37%) en belemmeringen door regelgeving (29%).

Bijna alle landbouwers (93%) geven aan dat de **energieprijs** de afgelopen maanden steeg. De aankooprijzen van meststoffen, pesticiden en voeders baren opnieuw zorgen. Ook benodigdheden als machines, gronden, quota en rechten stegen volgens hen verder. Ze verwachten dat alle voornoemde prijzen in de toekomst zullen blijven stijgen. Men verwacht dat de stijging iets gematigder zal zijn dan de afgelopen 6 maanden.

De komende 6 maanden plant 38% van de bedrijfsleiders **investeringen**. Dat is een stijging van 4% tegenover eind 2011. Het gaat in gelijke mate om vervangingsinvesteringen en uitbreidingsinvesteringen. Vervangingsinvesteringen zijn de sterkste stijgers op het verlanglijstje van de investeringen.

5. Meer informatie

Deze zesmaandelijks conjunctuurbarometer werd specifiek ontwikkeld om inzicht te krijgen in de economische schommelingen, het ondernemersvertrouwen en de geplande investeringen van de Vlaamse land- en tuinbouwsector. Dit is het rapport van de elfde enquêteronde gehouden in het voorjaar van 2012 (maart) bij de 750 Vlaamse land- en tuinbouwbedrijven die deel uitmaken van het Vlaams Landbouwmonitoringsnetwerk (LMN). De uitgebreide methodologische beschrijving uit 2007 en de voorgaande zesmaandelijks rapporten zijn terug te vinden op de website van het beleidsdomein Landbouw en Visserij: www.vlaanderen.be/landbouw/studies.